

LØGMANSSKRIVSTOVAN
Prime Minister's Office

Løgtingið
Tinghúsvegur 1-3
100 Tórshavn

Svar
uppá

skriviligan fyrispurning nr. 27/2016 eftir tingskipanini § 52a til Aksel V. Johannesen, lögmann, frá Jørgen Niclasen, løgtingsmanni, um Vágatunninil

Fyrispurningurin var soljóðandi:

1. Verður ársaðalfundarsamtyktin hjá p/f Vágatunlinum frá í fjør, förd út í lívið í morgin, 10. desember 2016.
2. Nær kunnu kommunurnar í Vágum og lokalu valfelögin vænta at hoyra frá lögmanni?
3. Verður frá sunnudegnum 11. desember ókeypis at koyra í Vágatunlinum, eins og tað er ókeypis í öllum 18 tunlunum, sum Landsverk umsitar?
4. Hvussu nógv hava brúkararnir av Vágatunlinum goldið til samans öll árini, síðan tunnilin læt upp?

Svar:

Til 1. Ársaðalfundarsamtyktin, ið spyrjarin sifar til, er frá tí næstseinasta ársaðalfundinum hjá P/f Vágatunninil, sum var 14. apríl 2015. Síðani tá er ein onnur samtykt frá ársaðalfundinum, sum var 7. apríl 2016.

Á hesum seinna fundinum varð lögargrundarlagið fyrir tunnilslógin og tulkingin av hesum lagt fram. Tulkingin samsvarar við hana hjá undanfarna lögmanni, Kaj Leo Holm Johannesen, í svari uppá skriviligan fyrispurning í september 2013 til Poul Michelsen, løgtingsmann.

Sambært tulkingini er tunnilin fult afturgoldin, tá ið samlaði útveganarkostnaðurin er goldin. Við útveganarkostnaðin meinast allur byggikostnaðurin og harvið bæði lánið og partapeningurin. Lögfrøðiliga tulkingin hjá undirritaða er hin sama, sum hjá undanfarna lögmanni og henni á ársaðalfundinum 7. apríl 2016.

Tíðliga í 2013 heitti P/f Vágatunninil á sakførara um at tulka lögargrundarlagið við atli at, nær ið verandi undirsjóvartunlar kunnu metast at vera útgoldnir. Niðurstöðan var, at tað eru teir, tá ið öll flögan ella útveganarkostnaðurin, t.v.s. bæði láns- og partapeningurin, er afturgoldin.

Nevnast kann eisini, at tá ið spyrjarin umsat undirsjóvartunnismál í undanfarna landsstýri, svaraði hann 17. juni 2014 skriviligum fyrispurningi nr. 63/2014 Eivini H. Jacobsen, løgtingsmanni, at landsstýrismaðurin "...ætlar sær í Løgtingið við nágreining av lógin, fyrir at sláa fast, at einki bummingjald skal vera, eftir at lántókan er afturgoldin...".

Til 2. Løgmaður hevði ætlað at svara kommununum og lokalu valfelogunum skjótari, enn nú verður gjort, og vil tú biðja partarnar halda sær til góða, at svarið kom í drag.

Seinkaða svarið komst m.a. av, at lögmaður metti tað ikki vera rætt at lata málið um undirsjóvartunlarnar gerast partur av kommunuvalinum fyrst í november. Samstundis sum arbeiðið at finna eina samhaldsfasta fíggjing av samferðslukervinum, har oll øki í landinum verða javnsett, hevur drigið nakað út. Kommunurnar og lokalu felagini kunnu vænta at hoyra frá lögmanni tíðliga í nýggja árinum.

Til 3. Sum støðan er nú, metir lögmaður ikki, at tað er grundarlag fyrir at koyra ókeypis í Vágatunlinum, tá ið tulkingin av lögargrundarlagnum so greitt víssir, at uppruna ætlanin við lógaruppskotunum var, at allur útveganarkostnaðurin skuldi gjaldast aftur. Tí bleiv tað ikki ókeypis at koyra í Vágatunlinum 11. desember 2016.

Sum nevnt í ólavssøkurøðuni í ár, eigur nú at vera grundarlag fyrir at endurskoða príspolitikkin hjá tunnilsfelagnum, og fer hetta at verða gjört sum partur av tí arbeiði, sum í løtuni er í gongd, og har endamálið er at finna fram til eina samhaldsfasta samferðsluloysn fyrir alt landið. Samstundis er vert at leggja sær í geyma, at prísurin fyrir at koyra ígjögnunum tunnilin nú er vorðin rættilega lágor.

Ein pendlari, ið við persónbili hvønn gerandisdag koyrir til og frá arbeiði ígjögnunum Vágatunnlin, kann fáa eindarkostnaðin fyrir hvønn túr t/r heilt niður á 8 kr. Utrokningin er hendan: Kostnaðurin av einum árshaldi er 500 kr. um mánaðin, sum kann verða goldið mánaðarlig. Er talan um t.d. 20 túrar um mánaðin, er kostnaðurin 25 kr. fyrir hvønn túrin t/r. Aftrat hesum kann brúkarin fáa knappar 17 kr. í ferðastuðuli fyrir hvønn túrin t/r. T.v.s. at kostnaðurin fyrir ein túr t/r kann koma heilt niður á 8 kr. Eru so fleiri fólk í bilinum, kann hvør teirra fáa 17 kr. í ferðastuðuli, um tey annars hava eina útreiðslu í sambandi við ferðingina, sum er ein treyt fyrir at fáa ferðastuðul. Tað hava tey t.d. um tey rinda bileigaranum fyrir sín part av teim í hesum førinum 25 kr., sum hesin rindar fyrir túrin.

Tá ið tosað verður um at koyra ókeypis, eigur eisini at havast í huga, at Landsverk - sum stendur fyrir viðlíkahaldinum av øllum landsvegakervinum íroknað tunlunum á landi - stútt og støðugt í longri áramál hevur ávarað um, at eftirsleipið av viðlíkahaldinum av landsvegunum og tunlunum á landi økist alsamt.

Ein undirsjóvartunnill er heldur ikki heilt tað sama sum ein tunnil á landi – hóast fleiri uppáhald um hetta - og enn minni er ein undirsjóvartunnill eitt vanligt vegastrekki. Tað hevði tí lagt enn storri byrðar á Landsverk, um brúkaragjaldið í undirsjóvartunlunum varð avtikið, uttan at annað varð sett í staðin, og viðlíkahalds- og rakstrarkostnaðurin bleiv fluttur til Landsverk.

Tað kann vera lætt og freistandi at undirmeta, hvussu nógvi í roynd og veru skal til fyrir at reka og viðlíkahalda ein undirsjóvartunnill. Fyrir Vágatunnlin og Norðoyatunnlin er talan um ávikavist 4,9 og 6,2 kilometrar long strekki langt undir jørð og undir havsins botni við einum ávísum halli í báðum endum niður á botnin, har ið nógvi vatn og væta kann savnast.

Viðlíkahaldið av undirsjóvartunlunum hevur m.a. til endamáls at lúka tey krøv, sum vóru galddandi, tá ið tunlarnir vórðu bygdir í ávikavist 2002 og 2006. Mesta viðlíkahaldið verður gjört við avtalum og í samstarvi við undirveitarar. Nevnast kunnu t.d. ravnagnsveiting, pumpuskipan, lofts- og veggjavask, vegamerking og -rudding, kt-veiting, dagligt trygdareftirlit, sjónbandsupptökur, skróting, tøknilig eftiransing, gjaldsstøð, telefon- og útvarpsútgerð og útlufting- og viftuskipan.

Í Vágatunlinum eru gjördar storri ábøtur so sum vatntryggingar uppi undir loftinum, asfaltering og stoyping av tøkniplássum, nýggj neyðtelefonskipan og nýggj SRO-eftiransing. Tunnilin er tí í góðum standi, men skuldi tunnilin uppfylt dagsins norsku normar og krøv, hevði verið neydugt við storri ílögum á umleið 70-80 mió. kr., og sama hevði gjört seg galldandi fyrir Norðoyatunnlin.

Besta trygdin fyrir, at viðlíkahaldið av undirsjóvartunlunum er á einum hóskandi stigi, er tí eitt ávist brúkaragjald. Landsstýrismaðurin í samferðslumálum arbeiðir við at finna eina samhaldsfasta fíggjing av samferðslukervinum, sum javnsetur oll øki í landinum. Hetta arbeiði verður væntandi

LØGMANSSKRIVSTOVAN

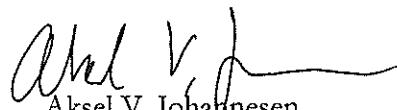
liðugt fyrst í komandi ári og skal síðan viðgerast í samgonguni og saman við andstøðuflokkunum. Eftir hetta verða kommunurnar og valfelögini í Vágum og Norðoyggjum kunnaði.

Til 4. Samlaðu inntökurnar hjá Vágatunlinum hava síðani tunnilin lat upp í desember mánaði 2002 verið á leið 310 mió. kr. Inntökurnar árin 2003-16 voru í miðal 22 mió. kr. árliga. Seinastu trý árin eru inntökurnar minkaðar nakað orsakað av príslækkingum, og í fjør voru tær 16 mió. kr.

Tá ið tunnilin lat upp í 2002, var kostnaðurin fyri at koyra ígjönum tunnilin t/r við túrahaldi 112 kr., meðan hann nú er niðri á 30 kr. fyri túrin t/r. Kostnaðurin fyri ein einstakan túr t/r uttan hald er nú 100 kr. aftur ímóti 188 kr. í 2002.

Annars vísa greiningar, at 50% av gjaldandi brúkarunum av Vágatunlinum eru heimahoyrandi í Streymoynni, ímeðan onnur knöpp 20% eru heimahoyrandi í serliga Eysturoynni og Norðoyggjum. Nógy bendir á, at hesi 70% av brúkarunum serliga eru umboðandi ferðslu til og frá Vága Flughavn. Gjaldandi brúkarar heimahoyrandi í Vágoynni telja ein knappan triðing av öllum brúkarunum.

Í Tinganesi, 21. desember 2016

Aksel V. Johannessen
løgmaður